

N 105

II.

Folkminnen

insamlade 1912-1913

av

Jacob Tenggren.

Innehåll.II.

Väderleksmärken, <i>nr</i>	268 - 282.	Spårmar
Djur	" 283 - 311	
Djurnamn	" 312 - 345	
Väster	" 346 - 347.	
Västramn	" 348 - 363.	
Räkneramsor	" 364 - 379.	v
Barnrism och vaggvisor	" 380 - 406.	v
Bröllopsgratulationer	" 407 - 418.	Visor
Visor	" 419 - 435.	v
Diverse	" 436 - 440.	

Väderleksmärken.

268. Om tjocka kommer ned från
 luften, blir det storm, stiger tjockan upp. Tjocka
 från vattnet, väntas regn. (Käres.)
269. När det "skullar" (syns hägring), skall
 vindens snart komma från det hållet. Hägring
 (Käres, Tjelaks.)
270. När hägring visar sig, kan man
 snart vänta storm. (Replot, N. Vallgrund.)
271. När solet brinner på grytan, blir
 det storm. (Replot, N. Vallgrund.) Storm.
272. Regnar det trefaldighetssöndagen, blir
 sommaren regnig. (Kristinestads lands- Regn
 församling.)
273. När alarna "mögla" (mögel kallas
 det blåvita stoft, som uppkommer av blad-
 löss), stundar regn. (Kristinestads lands-
 församling.)
274. Synes om dagen, när elden brinner

i spisseln, en dylik eld ute på gården, när man blickar ut genom föv-stret, stundar snart regn. (Replot, I. Vallgrund.)

275. Om Eskil har prälsen, har Michel Eskil-Michel skjortan och tvärtorn. (Replot, I. Vallgrund.)

276. "Lärksång och slädgång räcka slädföre en månad lång." (Käres)

277. "Först kommer vargen, sedan var-tinter-sommar-gens unge", d. v. s. sådan vintern varit, sådan skall sommarn bli. (Käres)

278. Från det håll, därifrån man om lindriktning kvällen hör sko, skall vinden komma följande dag. (Replot, I. Vallgrund.)

279. Första takdroppet i skuggan efter Tugfridsdagen betyder två veckor till högsta vårflod. (Replot, I. Vallgrund.)

280. När bofinken kvintar mycket, blir Nordlig vind. det nordlig vind och kallt. (Replot, I. Vallgrund.)

Måndag. 281. Måndags vackerväder är veckans

skit. (Replot, I. Vallgrund.)

282. När det "lysar" (synes norrsken) om hösten, blir det köld eller storm. Norrsken. (Replot, I. Vallgrund.)*

*) Norrskenet tros komma från ishavet, när isen bryter.

Djur.(283.) Lvalan sjunger:

Lvalan

Kop.

1852

Viti, viti, viti,

silkes-Maria

både med näl och trääd.

(Korsnäs, Fjögby.)

(284.) Viti, viti, viti,

då jag for bort

hade jag boden full med fil,

men när jag kom hem,

hade de ätit upp de

och skitit i.

(Korsnäs, Flansström).

Kop.

1852

(285.) Viti, viti, viti,

sasa-Maria;

du har sagt, att jag stulit en sat
uti stalls-acka.

*) Stalls-acka = glugg i stallet

Hon lög, hon lög,
hon sa inte sant.

(Replot, I. Vallgrund.)

(286.) Då Jungfru Maria stal ett rött
ullgarnsnystan och en sat, förvandla-
de Vår Herre henne till en svald.

(Replot, I. Vallgrund.)

(287.) Då taltrasten ser en kvinna, ro-
par den: "degbytt, degbytt!" (Replot, I-
Vallgrund.)(288.) Ser taltrasten en karl, ropar den:
"Simon, Simon, rök du tobak du har,
och har du int, så ta lill län." (Replot,
I. Vallgrund) eller(289.) "Köp ny pipa, köp ny pipa; köp
ny tobakspung, köp ny tobakspung!"
(Replot, I. Vallgrund.)(290.) Lommen ropar: "koka i jät, koka i jät."
(Replot, I. Vallgrund.)(291.) Då en dom möter en annan, ropar
den: "har romm, har romm." (Replot, Björkö).

Kop.

(292.) Ropar man: "här omkring, här omkring." "Ät en flyggande lom, vänder den om och kommer nära den ropande." (Replot, I. Vallgrund).

Atlan (293.) Atlan ropar "ka, ka, Kalle!" (Replot, I. Vallgrund).

294. Korpen har en sten, med vars tillhjälp den kan göra sig osynlig. För att få "korpstenen" skall man fanga "Korpstenen" en korp och hänga den med ett snöre om halsen i ett träd. Snart kommer en annan korp och stoppar stenen i munnen på den hängda. Passar man nu på och skär ned den, kan man överkomma stenen. (Replot, I. Vallgrund).

295. Korpens bo är osynligt, emedan korphen där förvarar "korpstenen". Korpens bo. Endast boets spegelbild i vattnet kan man se. För man långsmed en "vatulid" (sjöstrand) och ser boet spegla sig i vattnet, skall man noga taga märke på

trädet; om man vill finna boet. (Replot, I. Vallgrund).

296. Flyga korpar över byn och slåss, stundar snart dödsfall. (Replot, I. Vallgrund.)

(297.) Tranan är fåglarnas konung, ty han har det starkaste lätet av alla. (Replot, I. Vallgrund.)

298. Lynas röda fläckar på björkbladen, säger man, att "kucku" har gråtit på dem. (Replot, I. Vallgrund.)

299. Alla djur, som legat i dväl under vintern, sägas vakna till liv på Mariedagen. (Kärpes, Bjelaks).

(300.) Då mösset kunde tala, sade det: "ni ratar min bit, men äter min skit." (Kärpes, Bjelaks).

301. Gräsjälaerna härstamma från Faras folk. Deras mål tyder befolkningen som: "Faras, Faras!" (Replot, I. Vallgrund.)

(302.) Flaren säger: Flare, hare heter jag,

Korpar: dödsfall.

Tranan.

Gök.

Dvala.

Mösset.

Kop.

Flaren

lång språng springer jag
I skogen där har jag min äker och äng,
i buskarna har jag min lakan och säng.
Sen drog de mig till köket,
så tog de av mig pålsen min.

(Replot, N. Vallgrund).

Hästen. (303.) Då hästen kunde tala, sade den,
att kvinnorna vore de värsta att dra-
ga, ty de förstode ej att stiga av i bae-
karna. (Replot, N. Vallgrund).

Fåret. (304.) Då fåret kunde tala, sade det:
"klipp min ull, men klipp inte min krona."
(Replot, Björkö).

Grodan. (305.) När grodan kunde tala, sade den:
Den, som kallar mig groda,
han skall få himmelrikets krona,
men den, som kallar mig klossa,
han skall åt helvetet tassa.

(Replot, N. Vallgrund).

306. Det finns två slags grodor: vanliga
och s. k. A-grodor. De sistnämnda ha på

ryggen ett tecken som liknar stora A.
De sägas vara mycket argstinta och
fraggan står dem ofta i munnen. De
kallas också "fenisgrodor" och man brukar
döda dem. Däremot vågar man ej döda
vanliga grodor. (Replot, N. Vallgrund).

307. Om hösten, innan ormarna göm-
ma sig under jorden, kräla de fram
till ormkonungens och bita i den stenen han Ormkonun-
gen bär i munnen, för att falla i dväla. - En gång
man säges en gång ha följt en stor ska- "ormstenen"
ra ormar, som kropps ned i en håla i jör-
den. Här säg han huru ormarna, den
ena efter den andra, krälade fram till
ormkonungens och bet i stenen. Ormkonun-
gen var lång som en björkstam, och vit lill
färgen. Då ormarna bitit i stenen, som-
nade de. Mannen följde deras exempel,
bet i stenen och föll i dväla. Om våren,
när ormarna vaknade ur sin sömn,
kaste sig ormkonungen upprätt i den

djupa hålan och hans undersåtar klättrade upp längs hans kropp ut i det fria. Skannen praktiserade sig samma väg bort ifrån hålan. (Replot, I. Vallgrund.)

mj.

Gerser.
sag

(308) Gerser är fiskarnas konung. Laxen och han skulle en gång tävla om vem som först kunde komma över en damm. Gerser ställde sig vid laxens stjärtfena. När denna slog till, flög gerser över dammen. När laxen kom, ropade gerser: "här är jag redan!" Därför att han kom först, blev han kung. (Replot, I. Vallgrund.)

Simpan.

mj.

mj.

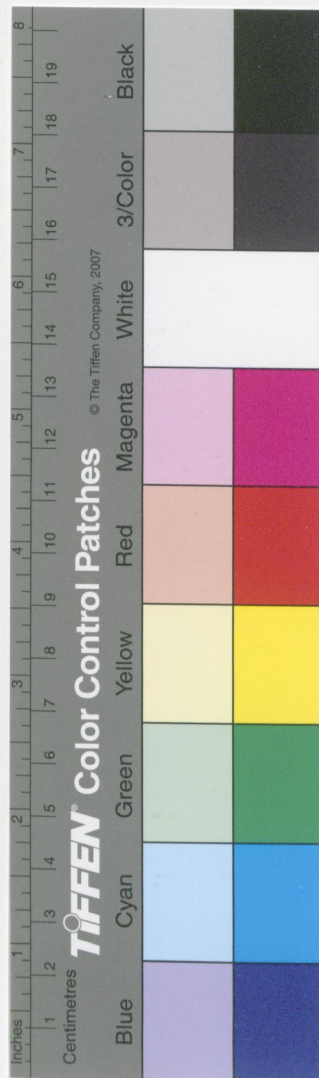
Rovdjur.

(309) Simpana kallas "Merkur" eller "fransmår". (Replot, I. Vallgrund.)
(310.) För c:a 100 år sedan visade sig björn ännu i Lappfjärd. En gång slog en björn en häst, tillhörig en bonde i Norrmark. Hästens ägare byggde en skjutläge i en väldig gräv i närheten

av kadavret, för att passa på när björnen kom och skulle förgäva måltiden.

Björnen infann sig också, men bonden vågade ej skjuta. I gården fanns en tolvårig drängpojke, som hade goda jägar- se skjut- tag i sig. Han begärde att få låna husbondens bössa, för att pröva sin lycka som björnskytt. Husbonden, som tog saken mera på skämt, lovade honom bössan i tre att han ej skulle våga begiva sig till skogen. Pojkgöuten (pojkevilden) laddade bössan med ett duktigt skott, vandra till skogen och gömde sig i gräsen. Han behövde ej vänta förgäves, björnen infann sig vid den slagna hästen, och med ett välriktat skott fällde pojken skogens konung. Skärpes, Yttermark. Efter Päriza rytningsmannen Michel Danielsson (Manfolk.)

(311.) För c:a 80 à 90 år sedan stötte en man Björn i Törtom, Israel Högland, på en björn, då han gick och sökte korna på den s. k. Tallmossen.

Björnen satt i en myrstack och flydde
ej. Högland slog den över ryggen med
en grov stäv och först då sprang björ-
nen till skogs. (Kärpes, Yttermark.
Efter 60-åriga mekanikern Anders Hög-
land, barnfödd i Portom.)

Djurnamn.
hän tillägnad.

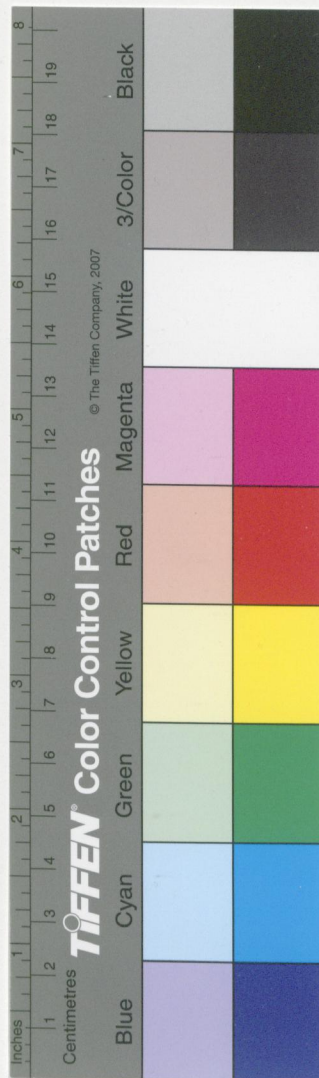
312. Björktrast (*Turdus pilaris*), glästertrast.
313. Rofink (*Fringilla coelebs*), kvintansparv.
314. Brushane (*Macetes Pugnax*), masagök.
315. Dopping (*Podiceps*), fjäno.
316. Drillsnäppa (*Actitis hypoleucos*), strandstrikel.
317. Ejder (*Somateria mollissima*), hona: ädkäring,
hane: ädisgubb.
318. Enkel bechasin (*Felmatias gallinago*), kärmäckers.
319. Gräsiska (*Actantis linaria*), alisparr.
320. Gräsparr (*Passer domesticus*), gräsela.
321. Gråtrut (*Larus argentatus*), gråsjälstrut.
322. Gulärta (*Motacilla flava*), gälspilinto.
323. Gulsparv (*Emberiza citrinella*), gälbröst.
324. Hussvala (*Chelidon urbica*), stäbbsvöla.
325. Korsnäbb (*Loxia*), korssparv.
326. Krickand (*Anas crecca*), arto, hane: artisknörel.
327. Ladusvala (*Hirundo rustica*), salsvöla.
328. Lövsångare (*Phylloscopus trochilus*), jördkryps.

329. Sdensvanis (*Ampelis garrulus*), svans.
 330. Sillnäs (*Larus fuscus*), svarttrut.
 331. Stare (*Sturnes vulgaris*), kyrkkaja.
 332. Strändskata (*Haematopus ostralegus*), plytar.
 333. Stjartand (*Anas acuta*), strädand.
 334. Svärta (*Oedemia fusca*), hane: svärtsigamse.
 335. Tåltita (*Parus borealis*), spitzjäkar.
 336. Taltrast (*Turdus musicus*), talantrast.
 337. Tordmule (*Alca torda*), skarr.
 338. Trädkrypare (*Certhia familiaris*), hackspikunge.
 339. Vanlig labb (*Lestris crepidata*), svartlasse.
 340. Trollslända (*Aeschna*), trollspegel.
 341. Vattensork (*Arvicola amphibius*), vattvadra.
 342. Åkersork (*Arvicola agrestis*), päronvadra.
 343. Myggglawer kallas svillare i Vallgrund,
 i Mustasaari tvinnare.
 344. Tordgövellarven kallas i Vallgrund jordgumma.
 345. Myggor och brömsar kallas i Replot med
 ett gemensamt namn ät.

Väster. (Kop.)

346. Då träden kunde tala såde
 Granen: "Hugg int mig, jag sprakar!"
 Alen: "Hugg int mig, jag blöder!" Träden tala
 Rönnen: "Hugg int mig, jag har bären!"
 Björken: "Hugg int mig, jag föder fåren din!"
 (Replot, Björkö.)
 347. Att aspen, som ständigt prasslar, Asp.
 säger man: "asp, asp, slapertask!"
 Att videt säger man: "vid, vid, långsid!" Videt.
 (Replot, Björkö.)

Vätnamn.

348. *Angelica archangelica*, angelipip, tangjur.
 349. Blåklöcka (*Campanula rotundifolia*) katt-
 klocka, fingerbarr.
 350. Ekorrhår (*Maianthemum bifolium*), le-
 kattbär.
 351. Enblommig vintergrön (*Pyrola uniflora*),
 ögonblomma.[†]
 352. Flåstorr (*Hippophae rhamnoides*), finnbar.
 353. Kalvleka (*Caltha palustris*), tjällblomma.
 354. Krustätel (*Silene flexuosa*), bläntätel.
 355. Missne (*Calla palustris*), alimässblomma,
 påmpblomma.
 356. Näckros (*Nymphaea*), trästjersblomma.

[†]) Dekokten på blommorna användes mot ögon-
 sjukdomar.

357. Renfana (*Tanacetum vulgare*), Johannis-
 knappar.[†]

358. Rödväppling (*Trifolium pratense*) röd tubuss.

359. Rölleka (*Achillea millefolium*), backblomma.^{††}

360. *Spiraea ulmaria*, häratassan.

361. Vindelört (*Valeriana officinalis*), sjöbäsk.

362. Vitväppling (*Trifolium repens*), vit tubuss.

363. Yene (*Orchis maculata*), Jössusas
 händer.^{†††} (Replot, Tällgrund).

[†]) Dekokt på renfana ges åt koma efter kalvningen.

^{††}) Dekokt på blommorna användes mot "in-
 mansjuka" (ont i magen); likaså ges den åt ko-
 ma efter kalvningen.

^{†††}) Det anses för stor synd att rycka
 upp växten.

Räkneransor vid lekar.

364. Äna, fäna, fika, fuk.

Bonden smokar.

Kriss, knass.

Orrer res.

Karran, kull.

Martelen kokar,

tie, tunn,

post, in, ut!

(Närpes, Kaldnäs).

365. Enika, drenika,

dris, dräs,

skutton, musson,

fyrer, fern,

pinn, parr,

rutin tand,

älskar, pälskan,

luskar, tuskar,

semisi, matis,

kullderi, tatis,

sur i byttor,

mitt i påsar.

(Replot, I. Vallgrund).

366. Itaka, staka hummelgård

mellan vargan i minn fär.

Vi ska göra en gårdsgård

himmelshög, ä vatutät.

(Replot, I. Vallgrund).

367. En vit häst

står i stall,

spant i sporar,

spjut i hand.

Mini, maka,

bränne kaka,

bränns ut

utorn bondens laduknut,

ut!

(Replot, I. Vallgrund).

368. Anika, dranika, drinkor, drag,

Lädror, kädor.

Kuttla fyra, fem och sex.
 Biern, barm,
 rätt i stäng.
 Häran, päran,
 tulli, tittlarv,
 pois.¹

(Replot, I-Vallgrund)

369. Kali, kali, gömma!
 Lena satt i sömma:
 pipurr i munnen
 i tunnen uppå.

(Replot, I-Vallgrund)

370. Min mor
 virka åt mej
 en pilkhimössa.¹
 Torr skall denna pilkhimössan ha.²
 Du eller jag?
 En stor skit skall du ha!

(Replot, I-Vallgrund)

¹ Pilkhimössa = stickad mössa med tofs.

371. Jag gick mig ut på en staversgata,
 där kitta jag mig en pepparkaka,
 så kom en bond' och tog den av mej.
 Lai gjorde jag honom värre skada,
 så brände jag upp hans bästa lada,
 och ladan till att brinna,
 och jag till att springa.
 Äppel, päppel, päron, paron, puff!

(Replot, I-Vallgrund)

372. Arika, dranika,
 dri, drai,
 muttlon, kuttlon,
 fyron, fem.
 Biron, barm,
 älska, pälska,
 mäsa, säsa,
 timmeri, maiton,
 lullderi, leiton,
 tuttern, tettan,
 pois.¹

(Replot, Björkö)

115 373. *Entteli, dentteli,*
svaikali, mentteli,
gitschan, ti,
fängeli, fi.
Lukke, köne,
to, bis,
loss.

(Replot, Björkö).

374. *O, to,*
testan, to,
Vilar hästan,
holme, nä,
sinttona.
Ropi, ri.
pater, rask,
i vinter skid.

(Replot, Björkö).

375. *o säger e,*
lönntan, lönntan,
kunnies, make,
koken, haken,

Adam a Eva.

Pois, bort!

(Replot, Björkö).

376. *Annon, dannon, Davidsson,*
Gusta, Noa, Närpesson.

Ville vi gå.

Satta syron.

Många myron.

Äppeli, päppeli,

piro, paro, puff.

Kärings vill så gärna skutt.

Ut!

(Replot, Björkö).

377. *ettliske, pättliske,*
skärwanne, stäliske.

Kaka på repa

Jeriase, gasame.

Vanna, janna.

Pär stärke.

(Replot, Björkö).

117 378. Flippa, sippla.

Hönans på.

Gai i grannas lada,

göra skada:

bit av stick och bit av strå,

alla vippor är.

Vern skall nu till dörren gå

ästa locka kissa?

(Replot, Björkö).

379. Pappa Gran

gick till stavn,

köpte snus,

fick en lus,

Kokte soppa

på en loppa.

Det var pappas bästa soppa.

(Vasa)

Barnvisor och vaggvisor.

380. Bond tog sin mäs,

körd' åt Tallekärr,

miste han dem. (?)

Spillt i krummar,

sista tutten.

Bakpa hälsken fick han se

aldrig mera dem igen.

(Replot, N.-Vallgrund).

381. Öusin på Knösusin¹⁾

bläst i ett färabein

Till int' pitjelis²⁾

här i hem?

Hä mej vi' öra,

bad mej vall i köra

till en liten mesavik.

¹⁾ Knös eller Knös, gårdsmann i Björkö.²⁾ Pitjel eller pitjel - liten gosse.

Tär va skálhorna,
tär va skálhundar,
á meij sa villa di bort.

(Replot, N. Vallgrund.)

my 382. Variant:

Öusir þá Knösir
blístra í ett fírabeni.
Vill int þygtjelið
hóir í heim?
Luri, luri, lukka,
bad meij sitt á huka.
Hla meij ve' öra,
bad meij vall á kora
till en liters mosavik.

Tär sa va int beit (bete).

Tär va lang dagar á svang,
mang mosar á trang,
fáhundar á skálkor
á meij sa villa di bort.

(Replot, Björkö).

383. Variant:

my Höusir þá Knösir
blístra í ett fírabeni.
Vill int þygtjelið
hóir í heim?

Luri, luri, lukka,
bad meij sitt á huka.
Hla meij ve' öra,
bad meij vall á kora
till en liters mosavik.

Tär sa va int beit.

Tär va lang dagar á svang,
mang mosar á trang.

Kör upp á Köypas ängar,
á dit komr Köypas drängar.
Kör upp fír dalar á köp grönt höy (hö);
köper du myttji, sa slipper du int fram,
á köper du lite, sa has du stor skam.
Köp lagom, köp lagom,
sa slipper du fram.

(Replot, Björkö).

121 ^{my} 384. Birn, bom,
tal int om,
Backas bässin
fötl i brun.

(Replot, Björkö).

^{my} 385. Ringa, ringa, Rosa!
Smöret är i dosa,
fläsket hänger på sin spik,
lilla nasse spring och bit.
Grisen min skall slaktas nu.
Lå bäter han:
pi, pi, pi!

386. (Replot, Björkö).

^{my} Kal Koch
stal en bock.
Mitt på jålon
slack'ar skäl on.
Mitt på grinden
speta'ar stjerne.
Går' i gallar

+ Går. invarmäte.

ät'ar opp.
ljöt i korvar
söld'ar bort.

(Replot, Björkö).

^{my} 387. Ett i två
börja på.
Tre i fyra
kasta lyra.
Fem i sex
bar ett hä.
Sju i åt'
gav mig got.
Ni i ti'
slipa ti'.
Elv' i tolv
stöt näsar i gol.
Tretton i fjorton,
lappa stjorton.
Femton i sexton
lappa pjäron.
Sjutton i aderton

bar oppr vattne.

Nittor i tjugo

satt på en tuvo

i lappa en gambel grästjinnsluvo.

(Replot, Björkö).

388. Mittjel i Bo

slaktra en ko,

Koen va feit.

Slaktra en geit,

geitin va sur.

Slaktra en tjur.

Tjurin hadd' pungen.

Slaktra Koschungar (Korsungar)

Koschungar va salt.

Slaktra en galt,

i tårne va s allt.

(Replot, Björkö).

389. Ett barn fattar ett annat vid näsan
och frågar:

Va' jär Inip?

Den tillfrögade svarar:

Ligger i dik'.

Frågor och svar förträttas:

Va' jär i' an tår?

Värper ägg.

Hur mang om den?

Kullan full.

Va' jäver i' an hästan?

Hö i' havra.

Va' jäver i' an pojkan?

Imak är stavran.

Va' jäver i' an flickona?

Vars en gullring på fingre.

(Replot, Björkö).

390. När barnen hoppa ned från en
sten spotta de och ropa:

Ptvå! För hundra bussablöt.

sa' int näst skarpbuss 'kombar för'.

(Replot, L. Hallgrund).

1) Skarpbuss - sten.

reg. 391. Kattan låg på ugnen sjuk,
beklagade sin stora nöd.
Hon har så ont i huvudet,
hon fruktar hon skall dö.

Det var en onsdagsafton
så fick hon skriftermål.
Det var en torsdagsmorgon
låg hon på gyflen bär.

De sände bud, de skickade bud
åt snickaren uti Hessa,
att han skulle vara så god
och snickra åt kattans en kista.

De sände bud, de skickade bud
åt klockaren uti Trånga,
att han skulle vara så god
och låta klockorna gunga.

Femton voro de småa möss

som för den kattans ringde.
Femton voro de stora råttor,
som under bärens gingo.

"Gud ske lov, nu är
vår gamla katta död!
Nu få vi gå i kammararens
och knäppa smör och bröd."
(Replot, Björkö).

reg. 392. Kom till mig i morgon bitti,
ja, innan hanen gal.
Då är den styggens borta,
han är till kvarn och mal.
Jag tror, att karlen
är förviller och galen,
som inte han hör
att far ä' hemma.
Väse, väse, lullan, lej.
(Replot L. Vallgrund)

393. Tuss, lull, vännen vår!

Ute på gården står ett får,
ute på gården på en stock
står en skaggig getabock.

(Replot, I. Vallgrund.)

394. Tuss, lull, liten prins,

tills du får ny vagg.

Äst man andas, mäst man dö
och bli muell tillbaka.

(Replot, I. Vallgrund.)

395. Tu, lu, lever han än?

Jo, män, visst lever han så.

Björkens runkar och vaggan går,
barnet har sovit allt sedan i går.

Kjölka kor,

slai i kor,

ge den lilla dricka.

Jag haver förfall.

jag när int gå vall,

jag mäste på åkern och harva.

(Replot, I. Vallgrund.)

396. Käringens sitter i bastuglugg
och ropar hem sina söner:

"Kom hem, minn lorr,

kom hem, minn skor,

kom hem, minn pingelpraseker!"

(Replot, I. Vallgrund.)

397. Tussa, lulla, mammas barn!

Mamma satt och nysta garn.

Bror spila i horn,

syster stampa korne.

Kassas faster för ut genom fönstre.

Hundarn skällt

och portarn smällt,

och lilla barnen's skratta.

(Replot, Björkö.)

398. Kräkan sitter på ladutak

och pittrar åt sina små döttrar:

"Vart ska vi fara, då vintern blir."

Vi frysa om våra små fötter.

Vi ska fara till Danmark,

köpa skor för en halver mark.

Tri och trettio pepparkorv.

Tuppen blåser i silverhorn.

(Replot, Björkö).

rej

399. Ro, ro, ryck uppå!

Längan väg till Pädima.

Till-pall i flaskan.

råka-bröd i säcken

och litet smör i asken

(Replot, Björkö).

rej

400. Här bor inte kapten Roth,

här bor kapten Helling.

Kitt smot

bor kapten Roth.

Tjyst, får barnet välling.

(Replot, Björkö).

rej

401. Sparven sitar i ris

ai sjunger vakar visor:

om moron kommer bruden hem

i tjäron renner ur romron.

(Replot, Björkö).

* Råka-bröd = grovt och dåligt bröd.

rej

402. Ro, ro, till skären,

plock åt barnen bären,

plock int mor ärs baten bär,

kom sä hem då kvällen är

och mor skjuter spjället.

(Replot, Björkö).

rej

403. Och flickan barfota kom på en bal.

Visst skulle hon bliva förlägen och skral.

fick stickor i foten,

i bröstet lungsoten,

men förr han hon umbära klädning och schal.

(Replot, Björkö).

rej

404. Munkern och munnarn de satte sig ned.

Och bäst som de sutto, så talades de ved.

Och munkern bad munnarn att ge sig en kyss.

"Nej, nej, sade munnarn, jag det inte törs."

(Replot, Björkö).

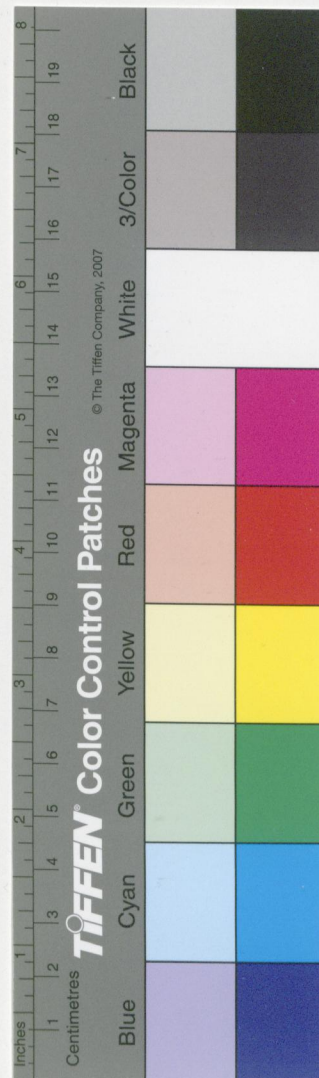
rej

405. Jag lade mig neder att sova

uppå min Jesu bädd.

Tolv Guds änglar mig bevara.

två vid hand och två vid fot,

två vid varje ledamot,
två mig söve, två mig väcke,
två mitt sista ljus utsläcke.

(Replot, I. Vallgrund)

406. Jungfru Maria satt på stätta,
hon borsta och hon fläta.

Hon bad till Gud allena
att regnet måtte lena,
och solen måtte skina

först på folk och sen på få
och sen på Jungfru Marias lilla vita knä.

(Replot, I. Vallgrund).

Kat: es folkrum

Bröllopsgratulationer.

407. Två händer vilja sig i dag
för alltid knyta samman,
och bädas vilja och behag
nu äro ett och samma.

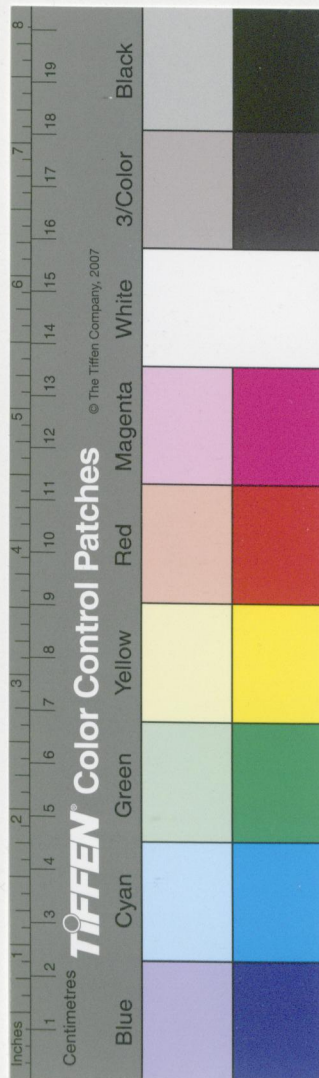
Dock att befästa detta band,
därtill behövs en annan hand.

Guds hand sig lägga neder
välsignande på eder.

(Kärpes)

408. Nu tvänne tungor bliv i dag
ett heligt ja-ord givet.
O, klinga det med starka slag,
igenom hela livet!
Dock att det må välsignat bli
ett annat blandas må däri,
ett "ja" från Herrens tunga
till ert förbud, I unga.

(Kärpes)

409. Två hjärtan vilja sig i dag
för alltid sluta samman,
förenas enligt Herrens lag
i både lust och gammal.
Dock att de icke söndras mä-
o, söken styrka båda två
i både fröjd och smärta
vid Herrens Jesu hjärta.

(Kärpes)

410. Med sänja i tålamod
och mycken tro
skola man och kvinna
tillsammans bo.

Och älska varandra
i lust och nöd,
i motgång och medgång
intill deras död.

(Kärpes)

411. En dygdesam kvinna ej betalas kan,
både ute och inne hon gläder sin man.
När hon med förnuft är honnors blid,

därav förlänges hans älderdödstid.

(Kärpes).

412. Den Helige Ande uti edert hus
han värdes när eder vara.
All skam och last han drive därut
och själv därinne regera.
Han giv eder sänja och kärlighet
att I med frid och gammal
i kyshet och gudfruktighet
alltid levern samman.
Det önskar jag av hjärtat. Amen.

(Kärpes).

413. Bekröns Gud er och
med välgång, frid och lycka.
med timlig välgång och
till själens ärens styrka
att leva ärens fler
med Gud och Andens hjälp
i lyckor mest och mer
Gud eder nådigt stärk.

(Kärpes).

414. När tvänne hjärtan bliva ett,
vad ha de ej för sälla dagar,
när det i Herrens namn är skett
och Herrens hand dem beledsagar.
Och de få vara till sin död
varandras förnöjelser och stöd.

(Kärpes).

415. O, store Gud, ditt bistånd nu förläna
i deras vänskaps glada val.
Jag kan ej önska mera.
Då kan allt jordiskt gott tillvinnas
och ser evig fröjd när de från världens
skiljas.

(Kärpes).

416. Så många stjärnor, som man ser
på himlavalvet glimma,
så många gräs och örter, blad
som man ser på en midsomrardag,
så många önskningar önskar jag
på eder bröllopsdag.

(Kärpes).

417. Mycket mer än jag kan önska,
mer förnöjelser och fröjd!
Måtte all er framgång grönska
och sig må en önskad höjd.
(Kärpes).

418. Blev också hos oss i allan tid
o, mildaste Jesu Kriste!
Låt din välsignelse runda och blid
uppfylla evad som här brister.
Och när det tryter bröd eller vin,
skall han god råd framföra
och uti hushållet själv stiga in,
som han i Kana mädd' göra,
och där begärars höra.

(Kärpes).

Visor.

419. Bonden han skulle till stadens och far,
ja, till stadens och far.
Då såg han en kråka som satte och gal,
ja, som satt och gal.

Bonden han vände så hem igen
Han trodde, att kråkan skulle bita sej.

Hustrun hon satt vid spisen och spann.
"Har du hört, att kråkan har bitit närmman?"

Bonden han spände sin bäge för knä;
så sköt han kråkan från högsta trä.

Köttet det saltades i tunnor och kar,
färdigtom den steken, som gjordes åt far.

Av den som så gjorde de dynor i säng,

som skulle räcka åt båd'piga och dräng.

Av skrävet de gjorde ett gängande skepp,
av tarmarna gjorde de taljor och rep.

Av fötterna gjorde de draggar och rev,
av rövers gjorde de en sömning.*

Av stjärten de gjorde en sopekrast,
och gumman hon sopar, och det gick med hast.

Av huvudet gjorde de en kyrkknopp
och satte den högt på tornet opp.

Av näbbens ^{de} gjorde ett valtehorn,
ja, ett valtehorn,
som kunde förskräcka en hel bataljon,
ja, en hel bataljon.
(Replot. I. Vallgrund)

* Sömming & syning.

420. Det händes sig en afton på sängen
 jag mig lade,
 jag drömde att jag hos mig lilla
 värmen hade.
 Men när jag vaknad' upp så var
 hon långt från mig,
 så rödes hjärteblodet, som var varmt
 uti mig.

Och dig, som jag har älskat många
 sömnlösa nätter,
 lika många som lind har löv och hasseln
 blad och rötter,
 som löv, gräs och strå i dalen växa
 må,
 och som stjärnorna, som under himla-
 fästet gå.

Da ställdes framför mig två sorgfyllda
 skålar,
 den ena drack jag ur, den andra

fyllde jag med tårar.
 Den ena drack jag ur, den andra står
 där kvar,
 allt för den lilla vinnern, som jag
 älskat har.

Men nu så tänkte jag att vinnern
 övergiva,
 det står ej i min makt så länge jag
 får leva.

Och när jag dödes är, skall skrivas på
 min grav:
 här under vilas vinnern, som dig så
 älskat har.

(Korsnäs, Herrström).

421. Minns du den sommarkvällen
 du låg invid mitt bröst,
 då vi hörde fåglasången
 och du lofte bli min brud.

Var fågel uti skogens,
 var fågel uppi kust,
 de ha en vän så trogen,
 de ha en vän förvisst.

Men jag, o, jag har ingen
 och ingen vill jag ha,
 det är min lott allena
 tills dess jag läggs i grav.

En flicka har jag älskat
 allt från min barndomstid,
 men hon var icke trogen,
 hon var så falsk mot mig.
 (Korsnäs, Harrström)

142.

Det bodde en jungfru allt högt uppi
 land,
 till henne så friade många redelig
 man.
 Hi, hä, allt högt uppi land,

till henne så friade många redelig man.

Ja bodde där en tiggargubbe litet
 därifrån,
 han tänkte skona jungfrun att marra
 i än.

Hi, hä, litet därifrån o. s. v.

Tiggargubben gångar sig till jungfruns
 gård,
 där själv skona jungfrun framför
 honom står.

Tiggargubben gångar sig i kammaren
 in.

Där börjar han att skryta av rikedomens
 sin.

Där hemma där haver jag en jordande gård
 med fyrahundra getter och sjuhundra
 får.

Där hemma där haver jag båd' åker
och äng,
men ingen skön jungfru, som bäddar
minn sång.

Där hemma där haver jag båd' hästar
och kor,
men ingen skön jungfru, som dukar
mitt bord.

Där hemma där haver jag ett slott
utav guld,
där själv sköna jungfrun skall spå-
sera så kuld.

Jungfrun hon tvätter sina händer i
mjölk,
" Hon har ^{mycket} spått en fästman, som föddes är
av folk.

(Korsnäs, Karstén)

423. Det är visst ingen i världen till, 144
som vet av sorgens klagan
förutom den, som själv henne bär,
hon tvingar honom nätter och dagar.

Jag är allt som en liten fågel,
som sitter på liljekvisten,
så långt ifrån ly, så högt under skyg.
Gud måde den, sin make bortmister.

Jag är allt som en liten fisk,
som simmar på havsens grunde.
Kär andra små fiskar gå till leks
så yppas minn sorg, margalunda.
(Mustasaari)

424. Det lyster mig sjunga med sorgligt mod
om hela min lefnad uppi denna jord.
I sorg och bekymmer här måste jag gå,
olyckan mig följer som dagg följer strå.

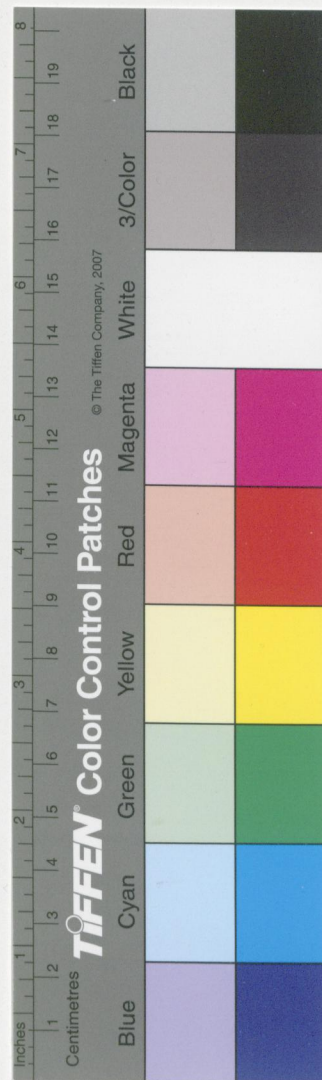
145 Här måste jag vandra mång' trött-
 samma fjät
 och oskyldig för andra få lida förtret.
 När himlen dem löna för evigt till slut,
 så att de få uppskåra vad de ha sätt
 ut.

Den rike ej känner den fattiges nöd,
 när som han inkommer och beder om
 bröd.
 Han bliver utvisad och måste på stund
 gå ut ifrån dörren, ja, såsom en hund.
 (Kustasaari.)

145 Jag allena går och vankar
 under himlens skyar blå,
 men om någon av mig frågar
 vad det är mig, fela må,
 så måste jag allé svara dem:
 "jag är skild ifrån min vär."

Skilj dig ej från mig, min hjärta,
 du min enda tacka ros,
 ty det görer mig stor smärta
 om jag ej får bli dig hos.
 Tacka vänner, du äst min,
 jag dig ständigt bär i sinn.

Jag, som ensam måste leva
 och förnöta mina dar,
 och mot ledsamheter sträva
 och alls intet nöje ha,
 allt, som nöje kallas här,
 gör mig endast stort besvär.
 (Kustasaari.)

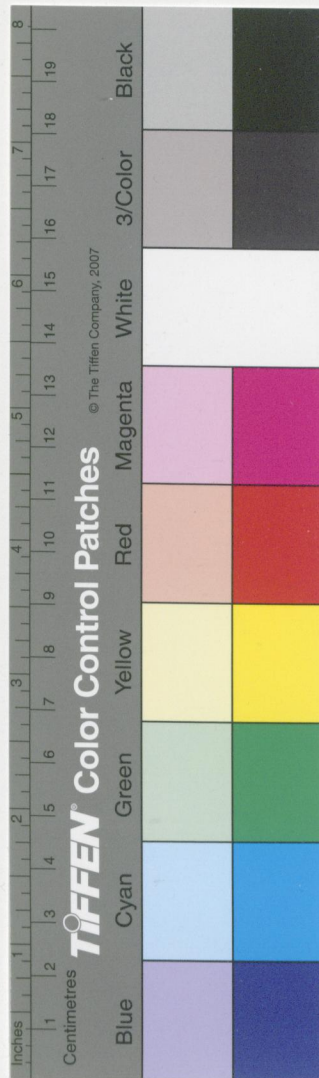
Diverse

426. Skämt. En man i Östermark dog. Liket fördes till Tärpes kyrkogård för att begravas. Men när det kom till stora landsvägens, flögo korparna med huvudet föret och kräkorna sutto på fötterna. I närheten av kyrkogården fanns en grind. När den, som forslade liket, skulle passera grindens, stötte åkdonet mot grindstolpen, och liket sade "int". (Berättarens frågar nu av åhörarens: "tror du det?" Svaret denna nekar, upplyses han om, att korparna alltid flyga med huvudet föret och att kräkorna sitta på sina fötter samt att liket sade ingenting.)

(Tärpes, Östermark).

427. Hångs Käng. En girig bonde, som hette Hångs Käng, hade sina döttrar och pigor att arbeta mycket strängt. I.e.m.

om lördagskvällarna måste de gro på ända till kl. 11 och 12. Detta harmade drängarna i granngården, ty de hade gärna velat gå till Hångs Kängs flickor om kvällarna för att skämta och hålla roligt. Drängarna, som voro två, beslöt då att skrämma Hångs Käng, så att han skulle ge sitt folk ledighet om kvällarna. En lördagsafton, då Hångs Käng med sitt folk arbetade i en tallmyr, smögo sig de två drängarna upp på var sitt berg på ömse sidor om myren. Den ena ropade nu med grov röst: "Ho Hammare Helle, hör du?" Den andra svarade: "Ho, Koppare Skalle, är det du?" Den första sporde nu: "Kan jag få låna storkitteln din?" "Vad skall du göra med den?" frågade den andra. "Jag skall koka Hångs Käng, som går i myren både bitti och sent." "Vad får jag i lön?" "Lever och lunga, tand och tunga." Bonden, som trodde, att det var

två jättar, som språkade med varandra
och ville, åt hans liv, vågade ej arbeta
längre i myren än till klockan 7.
(Kärpes, Yttermark. Efter rytningsmannen
Anders Tellfolk.)

428. Klockvers:

Jag lever utan liv och går förturans fötter
och räknar tidens lopp och icke bliver trötter.
Jag visar att vår dag den snart till ända går,
och säger, androms det, som jag ej själv förstår.

429. Pärmvers i psalmbok:

Den, som denna boken stjal eller döljer,
honom allt ont efterföljer.
I sitta dagar skall han äta halm och hö,
friden mörkade dagen i gylgen dö.

Det är tjuvers lön.

Herre, hör vår bön! *Körps*

430. Kristinestads tre kyrkklockor ringa:

- 1: Karingen ä' död!
- 2: Vart för on?
- 3: Kallon to on!

431. Skämtvisa

Skomakare med sin lästeknippa
han skall ned till helvetet treppa,
och skräddaren med sin nål och trå
han skall samma vägen gå.
(Kristinestads landsföre)

432.

Tack för mat,
jag åt som en sat!
Ha int boks vuri av trå,
så ha ha följa me!

(Kärpes, Kaldnäs)

433. En gubbe sprang för att ta fast
en hare. Han berättade sedan: "Uppför
backen vann heran prämej, men nerför
backen tappas ja."

(Kärpes, Kaldnäs)

434. Ordstäv:

Kändags fik är veckans skit, d.v.s.
brädskar man med arbetet om måndagen
blir det kleni därmed under veckan.
(Replot. I. Vallgrund)

435. Anklingssorg och armbågastöt är svåra, men gå fort om. (Replot, Björkö).
436. "Rad, i rad" sa gumman åt sina kuddor, då det felades elva i tolv. (Kärpes)
437. Nu kan också ja se, sa karingen, då hon skar bort ögonlocken. (Kärpes)
438. Legend. Kristus sag en gång, huru en kvinna stal en vedfamn och huru en annan kvinna mördade sitt barn. Han sporde då sina lärjungar: "Vilken av dessa har begått större synd? Lärjungarna svarade: "Hon, som mördade sitt barn." Då sade mästaren: "Hon, som stal veden, gjorde större synd, därför att hon inte ångrade sig, men hon, som mördade, ångrade." (Korsnäs, Fjögby)
439. Lägen. Vid Fjöggen - en "verka" (bäck) i Björkö i Replot idkades fordom ett betydande idfiske. Detta säges dock ha tagit slut på följande sätt. En sluk man gjorde en dag ett par små rankor, som han satte

på en nyss fångad id, varefter han släppte fisken i bäcken. De enda fiskarna ^{släpande var} fingo i sina hagder var iden med rankorna - utmagrad och eländig. (Johannes Ström. S - Vallgrund).

440. Tradition. På nyårsdagen 1808 kommo ryssarna till Björkö by i Replot. De hade en kyrkklocka med sig. Från byn togo de flera hästar. En yngling, som satte sig upp emot dem, greps vid håret av två kosacker, som ridande släpade honom genom hela byn. Ur Michel Brodds fähus togo ryssarna en ko och slaktade den vid trappan.

Sakregister.

(Siffrorna hänvisa till nummern.).

<u>Al</u>	273, 346.
Alimässblomma	62.
Alka	293.
Angelika	348.
Åska	140, 164, 170.
Åsp	347.
Åsplöv	241, 243.
Årundsknut	83.
<u>Barn</u>	82, 108-120, 162-165, 167-170, 220, 248, 249, 251.
Barn, mördat,	217, 218.
" , oäkta,	14, 30, 217.
Barnim	380-391.
Barnsbörd	103, 104, 106.
Barnsnöd	224, 246.
Bartholomeinatt	35.
Begravning	225.

Begravningsplats	220.
Bergtröll	248-253.
Bjära	207-212.
Bjäreälynga <i>se</i> bjäraskit	
Bjäreanblomma	192.
Bjäraskit	211, 212.
Björk	259, 346.
Björktrast	312.
Björn	310, 311.
Bloddroppe	208.
Blodstämning	161.
Blåklocka	349.
Bofink	280, 313.
Bordstön	3.
Brud	19, 102, 104.
Bruddräkt	19.
Brudgumshyxor	96.
Brudkläderska	19.
Brudpar	19, 101.
Brudrad	19.
Brudstav	19.

Budstuga	19.
Budstingott	19.
Brunn	90.
Brusbane	314.
Brännvin	158, 176, 198.
Bröd	45, 68, 109, 126, 195.
Bröllop	19, 99.
Bröllopsdag	100.
Bröllopsgratulation	407-418.
Bröms	345.
Bäck	136, 139.
Bävergäll.	250.
<u>Diverse.</u>	426-440.
Djur	146-157, 283-311.
Djurnamn	312-345.
Dotr	112, 113.
Dopping	315.
Drakeld	254.
Drillsnäppa	316.
Driva, se snö.	
Drunkning	126, 127.

Dröm	93, 95, 128, 129.
Dvala	299.
Dyvelsträck	250.
Dödskamp	222-224.
Dödstro	220-224.
Dödstyda	121-125.
Dödsvarsel	2, 221, 296.
Ejder	317. Echo 278.
Ekbär	350.
Eld	41, 134, 188, 194.
Embuste	57.
Enkel bechason	318.
Estil	275.
<u>Fan, se fenin.</u>	
Faraos folk	301.
Fassna	111, 136, 144, 174, 175.
Fastlagstisdag	9-13, 28, 54, 67.
Fastlagsupptåg	13.
Fattigår	56.
Fegfus	221.
Fenin	118, 120, 139.

154.

157	Fidelpelning	139.
	Fisk	146.
	Fiske	20-38, 55.
	Fisklycka	20-27, 179-181.
	Paddermus	23, 45.
	Floggrön	33, 75, 149.
	Flickdans	19.
	Fors	88.
	Fågeldun	223.
	Fågellägg	145.
	Får	205, 206, 304.
	Fala	16-18, 39-43, 182, 262, 264.
	Fastman	19, 85-93.
	Fastmål	19, 95.
	Förkastelsedag	29.
	Förkläde	29, 142.
	Förlossning	107.
	Förloving	19.
	Förlovningspresent	19.
	Fengångare	213-219, 225.
	Fers	308.

155.

	Geting	20, 21, 156, 157.
	Getingbo	71, 205.
	Giller	51.
	Golståndare	19.
	Gran	346.
	Granris	225.
	Grenfjäs	2.
	Groda	107, 146, 305, 306.
	Gräsiska	319.
	Gräsäl	301.
	Gräsparr	320.
	Grästrut	39, 321.
	Gröda	53-68.
	Guld	174.
	Gulrot	171-173.
	Gulsparr	323.
	Gulärta	322.
	Gök	148, 298.
	Halmgubbe	7, 8.
	Handuke	264.
	Hare	64, 191, 302.

158.

156.

159

Havstorn 352.
 Hemlångtan 142, 143, 185, 186.
 Hoppning 137.
 Hora 129.
 Husdjur 184-206.
 Huslycka 237.
 Hussvala 324.
 Hårsträ 185.
 Hågring 269, 270.
 Häst 6, 129, 177, 184, 204, 229, 231, 303.
 Håstsko 73.
 Håbargring 62, 63, 67.
 Håkfågel 223.
 Ishalle 264.
 Jaket 44-52.
 Jesu moder, se jungfru Maria.
 Jesus 46, 114, 144, 160, 161, 438.
 Jul 7, 206.
 Julafton 3, 5, 8, 115, 227.
 Julhalm 7.
 Julmorgen 6, 59, 123, 200, 214.

157.

160

Julnatt 2, 54, 241.
 Jungfru Maria 151, 152, 161, 286, 406.
 Järmtansoll 197.
 Järn 52.
 Jätte 16.
 Kalo 186.
 Kalvleka 353.
 Katt 110.
 Kniv 138, 166, 257.
 Knut 224, 262.
 Knyta 19.
 Kå 12, 168, 185, 187-200, 302, 240, 250, 257.
 Kol 190.
 Kolik 198.
 Koning, fåglarnas 297.
 " , fiskarnas 308.
 Korp 294, 296.
 Korpbo 295.
 Korpsten 294.
 Kors 149, 189.
 Korsnäbb 325.

161	Korsväg	87.
	Kreatur	176.
	Krickand	326.
	Kringdjuka	206.
	Kristus, se Jesus	
	Krita	190.
	Krose	162-166.
	Krustatöl	354.
	Kryckdans	19.
	Kräka	49.
	Kricksilver	98, 101, 187.
	Kriga	201, 202.
	Krimma, havande	82.
	" , menstruerande	44, 113.
	Kvåisa	159, 160.
	Kyrka	159, 207, 214.
	Kyrkklocka	27, 237.
	Kyrkogårdsgård	176.
	Källa	89, 91.
	Källarsven	19.
	Kärlekslyda	85-98.

Kärning	69-78.
Kärve, sista	58, 59.
Köld	282.
Könsungänge	98.
Kött	191.
Labb, vanlig	339.
Ladusvala	327.
Lax	308.
Legend	438.
Likkista	25, 40.
Liksvärning	196.
Lin	11.
Lintyg	193.
Lock	84, 116, 158.
Logpissa	15.
Lom	119, 290-292.
Lus	138, 143.
Lysning	19, 99.
Långfredagsnatt	151.
Läderlapp, se fladdermus	
Långtan, se humlångtan	

Lofjerska	259.
Lovsångare	328.
Magi, skadegörande,	176-183.
Marv, otrogen,	168.
Mara	6, 110, 190-193.
Mariedag	299.
Matlust	195-197.
Metall	174, 175.
Midsommar	1.
Midsommarmatt	22, 70, 88, 89.
Misone	355.
Mjök	168, 171, 173, 194.
Mjölke	179.
Mygg	345.
Myggglarv	343.
Mynt	19, 72, 226, 258.
Myra	153-155, 203.
Måndag	281.
Mårtensmäss	31.
Mänskobild	190.
Möss	66, 300.

Nägel	141.
Nakenhet	70, 85, 193.
Namnlös finger	153, 161, 208.
Nedan	64.
Noma	255.
Norrskén	282..
Ny	50, 51.
Nygifta	105.
Nysning	114.
Nystning	83, 84.
Nyår	206.
Njärskväll	124.
Näck, se sjöa.	
Näckros	356.
Ordstäv	434-437.
Orn	107, 146, 149, 150-152, 167, 189, 307.
Ornbonung	307.
Ornkäpp	199.
Ornskinn	71, 205.
Ornsten	307.
Orre	147.

<u>Padda</u>	238, 244-246.
Foghdans	19.
Pälmbook	207.
Päskaston	92.
Päskmorgon	26, 145.
Päsknatt	86, 87, 93, 125, 128.
Pållhållare	19.
Pärta	5.
<u>Regn</u>	100, 268, 272-274.
Rema	38.
Rensfana	357.
Rovdjur	310, 311.
Rågax	108.
Räkneramsa	364-379.
Rödväppling	358.
Rölleka	359.
Rönn	56, 346 (se vidare flogrönn).
<u>Salt</u>	68, 135, 198.
Sidensvans	329.
Sigfridsdag	279.
Simpa	309.

<u>Sillmås</u>	330.
Sjukdom	158-175, 245, 258.
Sjöia	260-267.
Skata	78.
Skatt	241-243, 252, 253.
Skogsfru	254-259.
Skomakaredans	19.
Skälkäpp	82.
Skämt	426, 427, 430, 433.
Skämttrim	431, 432.
Sköld	14, 60.
Skördegröt	60.
Slant, se mynt	
Slädföre	276.
Smittflarn	23, 33.
Snö	53, 121.
Sommar	277.
Sort	65, 341, 342.
Sot	271.
Sotax	5.
Spindel, se lock	

167	Spinning	206.
	Spica	360.
	Spiseljärn, se stackjärn	
	Spott	209.
	Spotting	144, 153, 184.
	Spöke	227.
	Stackjärn	117, 163.
	Stav	331.
	Stjärna	122.
	Stjärna, femuddig	43.
	Stjartand	333.
	Storn	268, 271, 282.
	Stornäl	19.
	Strandskata	332.
	Stömning	36.
	Ståla	36, 283-286.
	Stavel	76.
	Stett	171.
	Stin	277.
	Stimträck	173.
	Stordom	130, 144, 150, 154, 155, 158.

	Ståkar	14.
	Stäta	334.
	Stegen	439.
	Ståspäck	175.
	Stöndag	17, 120, 141, 178, 237.
	Stådropp	279.
1	Ståtrast	37, 287, 289, 336.
2	Ståtteta	335.
	Stånd	115, 116.
	Stibast	24, 187.
	Stjocka	268.
	Stjuv	226.
	Stordmule	337.
	Stordyvel	198.
	Stordyvelar	344.
	Stordagskväll	74, 90, 95, 139, 162, 163, 165, 169, 208.
	Storvig	134.
	Tradition	440.
	Trana	297.
	Trifaldigspetsöndag	272.
	Tröskarl	158, 176, 220.

Trollskinnna	226.
Trollständer	340.
Trädskrypare	338.
Tröskning	15.
Supp	98, 127.
Twillingar	108.
Ugn	162.
Underbyggare	238-247.
Waggvisa	392-406.
Walborgsmäss	49, 198.
Warg	52.
Wendelört	361.
Wenusberg	185.
Wide	347.
Wigselning	34, 69, 91, 174.
Widdas	55.
Wise	130-133.
Wind	129, 138.
" , nordlig	280.
Windriktning	278.
Wint	277.

Wintergrön	351.
Wintertid	93.
Wisa	419-425.
Wissling	17.
Witwäppling	362.
Wag, tregrenad	90.
Waggla	171.
Wark	158, 159.
Wärning	77-82.
Wäst	346, 347.
Wätramm	348-363.
Wone	363.
Wanderot	250.
Wtel	50.
Wta	168-170.
Wdla	146.
Wnskans, ond	178.

